

ЩО ВИРІШИВ ЗІЗД КОМУНІСТІВ.

(З нагоди відбудення сесії XI Зізду Р.К.П.)

Які наслідки зізду комуністів? Головний наслідок той, що зізд сказав тверде слово до нової економічної політики.

До сього часу, з часу свого попереднього зізду в березні 1921 р., комуністична партія робила поступки буржуазії в справі намішеного перебудована суспільства. Сі поступки прозвали новою економічною політикою. Але, як далеко поступати — ось в чому була справа.

Чи обмежити ся заміною розкладки натуральним податком та дозволом відного торгу, дозволом приватної діяльності підприємств, аренда та концесія капіталістам?

Чи допустити дальші поступки у вигляді капіталістичних способів господарювання з розвинуту грошовою системою, з банками, біржами, торговельно-промисловими товариствами, в котрих приймала би участь держава і т. д.?

Зізду ясно й недвозначно сказав: "З вояками жити — по воячому висті". Коли величезна більшість в країні не пролетарі, а дрібні господарі (селяни), коли робітники не в стані налагодити комуністичний розподіл, — то держава примушена залишити в руках дрібних виробників лишки продуктів їх виробу, беручи з них податок, тоб-то дозволити вільну торгівлю. А коли є воля торгу, то на його ґрунті розвивається капіталізм, капіталістичні відносини, чи хочемо чи ні.

Тому вихід для партії робітників один: самим засвоїти досконало капіталістичні способи господарювання, самим утворити та розвинути всі капіталістичні установи, потрібні для розвитку ринку (банк, біржа і т. п.), щоб стати господарями капіталістичних відносин, щоб твердо держати їх у своїх руках і допускати лише в тій мірі, в якій це потрібно й корисно для радянської держави.

ПРАКТИЧНА ДОПОМОГА СЕЛЯНСТВУ.

(Підсумки зізду комуністів.)

Постаєво 11-го зізду комуністів про роботу на селі є ще одним кроком вперед до закріплення правильного відношення комуністичної партії до селянства.

Ще на 8-му зізді в 1919 році Ленін в промові про відношення до селянства кинув відомий заклик:

— Вчити ся у селян способом переходу до кращого ладу і не сміти командувати!

Прямим додатком сього заклику є 7. точка нової постанови, де сказано, що робота партії на селі повинна бути переважно господарчо-організаційною й культурно-просвітньою (а не адміністративно-примусовою й політично-агітаційною), і де додано, що всі сільські комуністи повинні пройти курси по сільському господарству та кооперації.

— Чис сам практичний роботи і інших вчн, як правильно господарювати! — ось основна думка цієї точки.

В минулому році власне комуністична партія на своєму зізді взяла почин заміни розкладки натуральним податком і переведення низки заходів

ЩОДО ПІДНЕСЕННЯ СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

Після першої ж спроби переведення натурподатку знов же партія взяла на себе почин законодавства, що й було ухвалено 9-м зіздом Рад наприкінці минулого року.

Тепер партійний зізд прийшов до думки, що й новий декрет про єдиний натуральний податок не задовольняє. Зізду ухвалив, що декрет треба переробити, упростити, що тягар оподаткованя для біднішого селянства треба полегшити.

Таким чином, ще до збору нового врожаю, селянство, через втручання комуністичної партії, дістане нове покращення в виданні найважливішого для нього декрету.

Комуністична партія невідступно домагає й охороняє інтереси трудового селянства. В сільсько-господарській секції, як завжди, брав участь тов. Ленін, у всій постанові так і чути його руку. Як партія розуміє інтереси селянства, — краще всього показує 5-та точка постанови:

"Першочерговою й головною метою всієї партійної роботи в селянстві зізд ухвалює практичну допомогу справі негайного збільшення оранки, поширення засівів, збільшення кількості сільсько-господарських продуктів, зменшення важкої навантажености селянства. При тому треба всіма силами підтримувати і заохочувати до домогати найбільшій частині селянства, добиваючись уперто працюю виробленя заходів, котрі на практиці показують ся здатними в сім відношенні навіть при сучасних важких умовах".

До сих рядків слів нема чого додати. Ми певні, що горіче змагане комуністів-робітників допомогти — знайде який вихід серед селян, і, допомагаючи один другому, навпаки й навчаючись один у другого, збудують господарство й збудують той кращий устрій, про котрий казав тов. Ленін.

В. Карпінський.

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КАМПАНІЯ В ТАРАЩАНСЬКОМУ ПОВІТІ.

В Жашківському районі переведено поширені зізди комуністів, на яких були по-одному делегатові від кожних 5 членів. На зіздах обмірковували усіх с.г. справи. Зізди дуже зацікавили неземників, котрі беруть дуже активну участь в засівній кампанії.

Через те, що у неземників бракує насіння, розроблено план взаємної допомоги.

По всіх школах Жашківського району заведено навчання с.г. грамоти. Читальні лекції для дорослих, про боротьбу з посухою, а також організують сільські школи, на яких теж обмірковують с.г. справи.

ВІДПОВІДІ ЧІЧЕРІНА АМЕРИК. КОРЕСПОНДЕНТОВИ

ГЕНУА, 7. мая. — Перед трома днями "Нью Йорк Геральд" предложив Юр'єви Чічерінові, російському міністрови заграничних справ, десять основних запитів дотично Росії і її намірів, маючи на цілі розвіяти деяку мраку, яка сповинала російське питання підчас конференції. Чічерін відповів вже на ті питання і тут слідує записати "Геральд" і відповіді на них російського міністра заграничних справ:

Запит. — Що саме гадає робити Росія з фінансовою допомогою, якої вона домагається від прочого світа, і як та допомога змінила б життєві й бізнесові відносини в Росії?

Відповідь. — Мільярди доларів, видані на інтервенцію в Росії, а які держали Росію в стані горюжаскої війни протягом чотирох років, ушкодили страшно економічний апарат Росії. Росія жадає кредитів виключно для цілей реконструкції; для відбудови своїх індустрій, своєї транспортної системи, свого рільництва.

Запит. — Чи центральне совітське правительство в Москві підтримує совітське правительство в Чіті в його становищі супроти Японії і в яких зносинах вважає себе совітське правительство в Москві з Чітою та іншими совітськими республіками на Сибірі або Ленінде?

Відповідь. — Далекосхідна Республіка, столицєю якої є Чіта, не є совітською республікою, але державою з парламентарною системою правління. Під зглядом заграничної політики інтереси тієї республіки є тотожні з інтересами російського правительства, яке є готове охороняти всіма силами демократію Далекосходу перед японськими імперіалістами, які бажають зробити з нього другу Корею. Якщо Японія не захоче сумо думку, то вона може сподівати ся поважних комплікацій з Росією в недалекій будучині.

Запит. — Як ви погодите напрям Росії в шуканню допомоги в капіталістичних краях з первісними принципами совітського правительства, які включають загальну боротьбу з капіталізмом — і чи було б згідне з тими принципами становище Росії на генуїській конференції?

Відповідь. — Ми й доси поділяємо згідно з нашими первісними принципами. Зараз першого дня, як зізд Совітів зівів владу совітського правительства, воно видало поклик до всіх народів і правительств ко-російським союзом — тоб-то світа в справі загального миру. Ми терпеливо і постійно шукати разом політично у ви-продержували ся мирової політикою. Але що Росія стала індустріальною країною, то вона го як такий, що означає евен-завжди залежала здебільша туальний військовий союз тих від істнованя заграничного ка-д-х держав?

Запит. — Ми не просимо о дарунки, але о льюване капіталів і о кредити на торговельній основі.

Запит. — Поминувши факт, що Америка не бере участі в твореню генуїських планів, чи буде Росія розположена подати якінебудь спеціальні заохоти? американським інвесторам?

Відповідь. — Ми гадаємо, що американський капітал зможе вповні використати великі нагоди, які отворюють заграничному підприємству велетенські, нерозвинені ресурси Росії.

Запит. — Що думають в Росії про постійний спротив американського правительства в справі визнаня совітського правительства, і чи гадаєте, що усяві, які прокладають тепер в Генуї російській делегації, відповідають настільки усяві, які поставив секретар Гюз, що можуть оправдувати визнанє зі сторони Америки?

Відповідь. — Без огляду на якунебудь акцію, повзату нашою делегациєю, ми віримо, що нове російське законодавство містити в собі ті гарантії, яких домагається американське правительство.

Запит. — Знаючи, що Зуучених Держав нема на генуїській конференції, і що їх правительство доси відказує ся признавати урядово совітське правительство — чи совітське правительство може признавати концесії та інтереси, які мають передше американський капітал в Росії, і чи може трактувати їх на рівній стопі з концесіями та інтересами, які малі горюжани тих держав, котрі беруть тепер участь в Генуї?

Відповідь. — Відповідь на сей запит виключає, очевидно, зліпніварні переговори з американським правительством.

Запит. — Як і сьогодні розміри російської армії, і як він оправдує їх; що стало ся з ген. Брусіловим, і яке його теперішнє становище в російським правительстві?

Відповідь. — На 130,000,000 населеня російська армія числить тепер около півтора мільона людей. Однак Росії хочеть дуже о се, щоб поменшити її до мільона, а поступен-з капіталізмом — і чи було б неї, завівши систему міліції, новіше Росії на генуїській конференції.

Відповідь. — Ми й доси поділяємо згідно з нашими первісними принципами. Зараз першого дня, як зізд Совітів зівів владу совітського правительства, воно видало поклик до всіх народів і правительств ко-російським союзом — тоб-то світа в справі загального миру. Ми терпеливо і постійно шукати разом політично у ви-продержували ся мирової політикою. Але що Росія стала індустріальною країною, то вона го як такий, що означає евен-завжди залежала здебільша туальний військовий союз тих від істнованя заграничного ка-д-х держав?

ВІДПОВІДЬ. — РАПАЛЬСЬКИЙ

договорі є економічною угодою, опертою на принципі взаємности, якої відмовляли нам дотепер другі держави. Всі згадані про військовий союз є вигадкою тих, які після того, як розвіялась проповідана на Вашингтонській конференції байка про російський мілітаризм, хвчуть оправдувати свої зоруженя новою примавою.

Запит. — Яке є теперішнє становище Росії супроти Туреччини і супроти планів, які ладає Антанта дотично Туреччини, і чи совітське правительство дійсно зрікло ся старих російських аспірацій щодо Константинополя і суверенности над Туреччиною?

Відповідь. — Зносини Росії з Туреччиною регулюють ся договором приязни, після якого Росія зрікаєть ся добровільно всі претенсії, які мало царське правительство до Туреччини. Туреччина веде таку саму дефензивну боротьбу проти заграничної інтервенції, яку накинута Росії, і оба правительства мають багато спільних інтересів. В російсько-турецьким договорі Константинополь признаєть ся столицєю Туреччини.

Запит. — Чи є се фактом, що між Леніном і Троцьким існує різниця поглядів дотично приміненя першої совітської програми?

Відповідь. — Ті поголоски є цілковито безпідставні.

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС КОМУНІСТІВ В РУМУНТІ.

Як відомо, в боярським раю, а саме в його столиці Букарешті, відбуваєть ся зараз величезний процес проти комуністів. В тамошніх газетах надходимо такі відомости про нього.

Переслухано д-ра Евгена Розвагу. Його обвинувачують в тім, що він підготував таємну комуністичну організацію. Обвинувачений говорить, що вся праця в Семигороді проладала через групу Флюераса та Юмавка, котрі відкопали ся від Комуністичної Партії. Дальше оповідає, що в Росії не взяв він на себе ніяких обовязків в справі комуністичного руху в Семигороді. Рух в тім краю був ізольований, відокремлений від руху в Румунії, бо не можна було об'єднати організацій в обидвох країнах.

Велике враженє викликали слова обжалованого журналіста Сандора з м. Каюй. Він відкликав на суді свої давніші признання — та пояснив, що він передше говорив тільки зі страху перед тортурами. Інший обвинувачений Еленк Ене, виявляє, що підчас увязненя його дуже тяжко побили. В робітничою рухові не брав він ніякої участі тому, що був за кордоном. А як тільки повер-

ВІДПОВІДЬ. — РАПАЛЬСЬКИЙ

нув ся до Румунії, зараз його увязняли.

Бенка Анталя обвинувачує румунська буржуазія в тім, що він брав участь в комуністичній організації в Відні, яка піддержувала робітників проти терору Гортго на Угорщині.

Опісля переслухано Сабо Рамасі. Він признає, що служив в Червоній Армії Угорщини. Заперече, немов то він зрівняв печатки з дверей помещаня робітничої організації, та не знає він вкрай якісь акти.

На тридцять пятий день від початку процесу — виника бурлява сцена між "королівським комісаром" Цернатом і оборонцем Крунеску.

Професійна спілка журналістів в Букарешті ухвалила на зібраню резолюцію, в котрій жадає, щоб винищено на волю журналістів, обвинувачених в процесі проти комуністів, — і то аж до того часу, як суд винесе вирок.

Навіть із цих коротких та невеликих вісток можемо собі ясно уявити, як виглядає капіталістичне клясове "правосуддє" в часі диктатури буржуазії та боярства. Рубер.

ЛИСТ З КИТВА

До Редакції "Українських Робітничих Вістей" в Вінпегу.

Економічне становище Радянської України важке. Державі в силі заспокоїти виробничими потребами всього населеня, а головним чином селянства. Недостаток промислової продукції понижає і харчову продукцію.

Но при зусиллях економічне становище було би прегарно направилось, колиб Радянську Федерацію не постигло було стихійне нещастє, а се голод. Загальне важке становище відбиваєть ся і на положеню кожного поодинокого громадянина-робітника в республіці.

Вправді нова економічна політика себто змагане до державного капіталізму запевненя економічний розвиток, а радше вихід із тяжкого економічного положеня, но пока приходить ся поборувати злидні.

Помимо сего наша школа розвиваєть ся дуже гарно; юнаки робітники і селяни розуміють цілє будучих командирів і провідників пролетарських мас, тому з великою охотою учать ся і військово-го діла і загальною освітнім науковим предметам. Але положе не дуже важке.

Хочу відшукати моїх кривих в Америці, щоб їх попросити о матеріальну поміч і тому прошу помістити на шпальтах Вашої часосни кілька рядів, а рівночасно просити другі українські часосні в Америці перепечатати оголошенє сіддучого змісту:

ІВАН ТКАЧИК ПОШУКУЄ своїх кривих і знайомих з селад Переклопані, повіт Перемиський в Галичині і просить дати вістку про себе, а то: брата Ткачика Антона, сестру Марію Ткачик замужню Харатон, швагра Харатона Івана; Кальбруна Осипа, Федяника Івана на адресу: Іван Ткачик, лектор 2. Київської Школи Червоних Старшин, Київ, Україна.

В надії, що не відмовите могому проханю, дякую з гори і шлю щирий привіт всім укр. робітникам.

Іван Ткачик, лектор 2. Київської Школи Червоних Старшин.

Київ, дня 6. марта 1922.

НАСІНЕ ГОЛОДНИМ ГУБЕРНІЯМ.

Згідно з відомостями Української Економічної Ради в марті треба вивезти до Запорозької губернії 300 тисяч пудів насіння з Київщини і 100 тисяч пудів з Одещини. На Донщину буде вивезено з Полтавської і Одеської губерній по 300 тисяч пудів, до Катеринославщини з Кременчуцької губернії 300 тисяч пудів. Миколаївщині призначено 320 тисяч пудів проса, 50 тисяч пудів кукурузи і 34 тисячі пудів ячменю. Наркомземом відлучено Донецькій, Запорозьській, Миколаївській і Катеринославській губерніям по 126 тисяч пудів насіння цукрового буряку.

(Дальше буде.)

ЕКОНОМІЧНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ДИКТАТУРИ.

Керуючий окремим підприємством в соціалістично організованому господарстві не потребує при купівлі знаня ринку, він не може торгувати ся, він не потребує спекулювати і когось обдурювати. Він одержує потрібні сировинні і допоміжні матеріали по твердих цінах від інших вивласнених суспільних підприємств. При продажі він не потребує вишукувати покупців, робити рекламу, не потребує кредитувати або фінансувати; за доставлений продукт рахуватиметь ся йому по твердих цінах. Комерційне керуванє, після припиненя анархії в господарчій життє, звужуєть ся до простої канцелярської функції.

Значінє технічного керуваня також зменшуєть ся в звязку з типізацією продукції і спеціалізацією підприємств, хоч і в меншій мірі ніж комерційне керуванє. Працьовитих пересічних техніків не трудно буде знайти, а спеціалістів може і мусть пролетарська держава, оскільки існує егеїстична психологія, оплачувати так само добре, як і капіталістична.

Та натомість набирає в часі диктатури пролетаріяту величезного значіня дисциплінарне керуванє підприємством. Але саме тут творінє нової робочої дисципліни може відбутись лише під пролетарським проводом. В капіталістичному суспільстві дисципліна служить для ви-

тискування додаткової праці. Капіталістична робоча дисципліна є дисципліна начальства, вона ферозирливо звязана з клясовим пануванем буржуазії. Безробітє і голодуванє — ось той батіг, який підганяє капіталістичних доглядачів, завідуючих майстернями, старших майстрів то що, як так знехачивжені робітниками. Але сі старі капіталістичні завідуючі начальники в нових умовах після поваленя капіталізму цілком не придатні до піддержаня дисципліни в підприємствах, і мусть бути замінені через нові пролетарські органи.

З другого боку наведене вище питанє поставлено не гаразд цей через те, що не узгядлено ся та обставина, що інтелектуальні сили пролетаріяту, звільнившись від гніту капіталізму, розвивають ся дуже швидко в нових обставинах — шляхом шкільного навчання і практичного досвіду.

При сьому ми хочемо підкреслити ще слідує: Богато соціал-демократів тої думки, що ми повинні утримуватись від перенятя політичної і економічної власти так довго, доки пролетаріят цілком не дозріє до сього інтелектуально і морально. Але-ж се являєть ся абсолютним неможливим. В суворому капіталістичному устрою робітників ніколи не може здобути потрібного знаня, бо не має сприятливих для того умов: ніхто не може навчитись плавати, доки не влізе в воду.*) Проста необхідність сто-

*) "Що торкаєть ся так званого "начальника", керування, то він являєть ся для суспільної організації так само необхідним, як основний камінь в будові мосту; але основний камінь збудований не з ліпшого матеріалу, ніж інші полібні частини мосту; його значінє полягає на його положеню, а не його властивостях на його значіню (на його властивостях). Коли шестеро людей сидять в парусному чов-